

ELY:n mahdollisuudet auttaa kuntien liikenneturvallisuuksuustyössä?

Jaakko Klang, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Liikenneturvan kuntaseminaari 29.11.2024

Onnettomuuksia sattuu päivittäin – miten voimme näitä ehkäistä? APUA?

Vakavat henkilövahingot Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueella kulkuvälineiden käyttöön liittyen ryhmittäin jaoteltuna

Nuoret 15-24 v (11% väestöstä):

Joka viides (20%) liikennekuolema

Joka kolmas (30%) loukkaantunut

■ Kuolleet (N=...)
■ Vakavat loukkaantumiset

ja Satakunta,

Onnettomuusriski arvioidaan väärin sillä perusteella, että yhden yksittäisen matkan riski ei ole suuri

Liikenteeseen ja liikenneturvallisuuteen vaikuttavia globaaleja ja kansallisia toimintaympäristön muutostekijöitä.

Ilmastonmuutokseen liittyvä sopeutuminen

Ilmastonmuutokseen liittyvä säätely (mm. liikenteen hinnoittelu)

Arjen toimintojen digitalisoituminen

Etätyöskentely, -opiskelu, -asiointi

Työnteon rakenteiden ja sisältöjen muuttuminen

Jakamis- ja alustatalouden yleistymisen

Yhteisöllisen kehittämisen yleistymisen

Vastuullinen ja ympäristötietoinen kuluttajuus

Pandemiat ja epidemiat

Väestön monimuotoistuminen (monikulttuurisuus)

Liikennepolttoaineiden kehitys, liikenteen sähköistyminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen uudet rakenteet

Väestön ikääntyminen

Ajoneuvoteknologian kehitys, automatisaatio

Joukkoliikenteen tulevaisuuden ratkaisumallit

Autokannan korkea keski-ikä

Väyläpidon rahoitustaso

Väyläinfrastruktuurin korjausvelan kasvu

Liikenteen valvonnan resurssit

Liikennettä koskevan lainsäädännön uudistukset

... kuntalaisten palautteet ja aloitteet

- *“ vaarallinen koulutie ”*
- *“ pitääkö jonkun kuolla ennen kuin ... ”*
- *“ ... liikenneturvallisuus lasten... ”*
- *“ mukavuus, liikkuvuus, sujuvuus ... ”*

Yhteistä näille kaikikille on tarve löytää joku, joka kuuntelee / välittää?

Miten priorisoin näitä tarpeita? APUA?

ELY:n mahdollisuudet auttaa?

KYLLÄ AUTETAAN ja rooli on valmentaja

- Apu on kuntalähtöistä
- Kunnalla tulee olla halu ja motivaatio liikenneturvallisuustyöhön
- Avun tavoitteena on kunta, joka tuntee itsensä ja ongelmansa, tiedostaa Liikenneturvallisuustavoitteensa ja onnistuu saavuttamaan ne.

Avun tärkeimmät vaiheet?

1. Tavoitteiden asettaminen
2. Liikenneturvallisuuksuunnitelma
3. Suunnitelman toteuttaminen
4. Arviointi ja palaute
5. Motivointi
6. Kehittäminen
7. Jatkuvuus

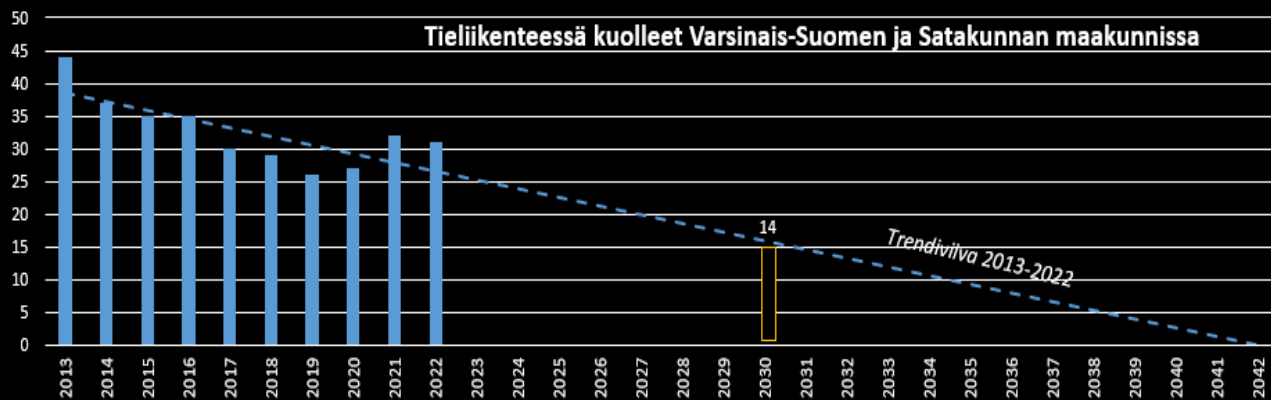
**Kunnan
liikenneturvallisuuustyö
huippukuntoon**

1. Tavoitteiden asettaminen

- Määritellään selkeät, realistiset ja mielellään innostavat tavoitteet, jotka ohjaavat kunnan liikenneturvallisuustyön prosessia.
- ELY auttaa erilaisten kysymysten ja toimintamallien avulla kuntaa oivaltamaan olennaisen ja löytämään tarvittavat ratkaisut itse.

Tavoite: Puolittaa liikennekuolemat vuoden 2020 tasosta vuoteen 2030 mennessä: 2020/28 -> enintään 14

Jaakko Klang VARELY 29.11.2024

Liikennejärjestelmä pitää suunnitella siten, ettei kenenkään tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä.

2. Liikenneturvallisuuksuunnitelma

Laaditaan yksityiskohtainen suunnitelma, joka sisältää toimenpideohjelmat, aikataulut ja tarvittavat resurssit.

ELY rahoittaa suunnitelman laadinnasta 50%.

1. Liikenneturvallisuuksuustyön organisointi ja johtaminen

- Liikenneturvallisuuksuryhmän toiminta - Hallintokuntien liikenneturvallisuuksuustyö - Yhteistyö sidosryhmien kanssa

2. Liikennekasvatus- ja viestintätyö

3. Liikenneympäristön parantaminen ja käytettävyys

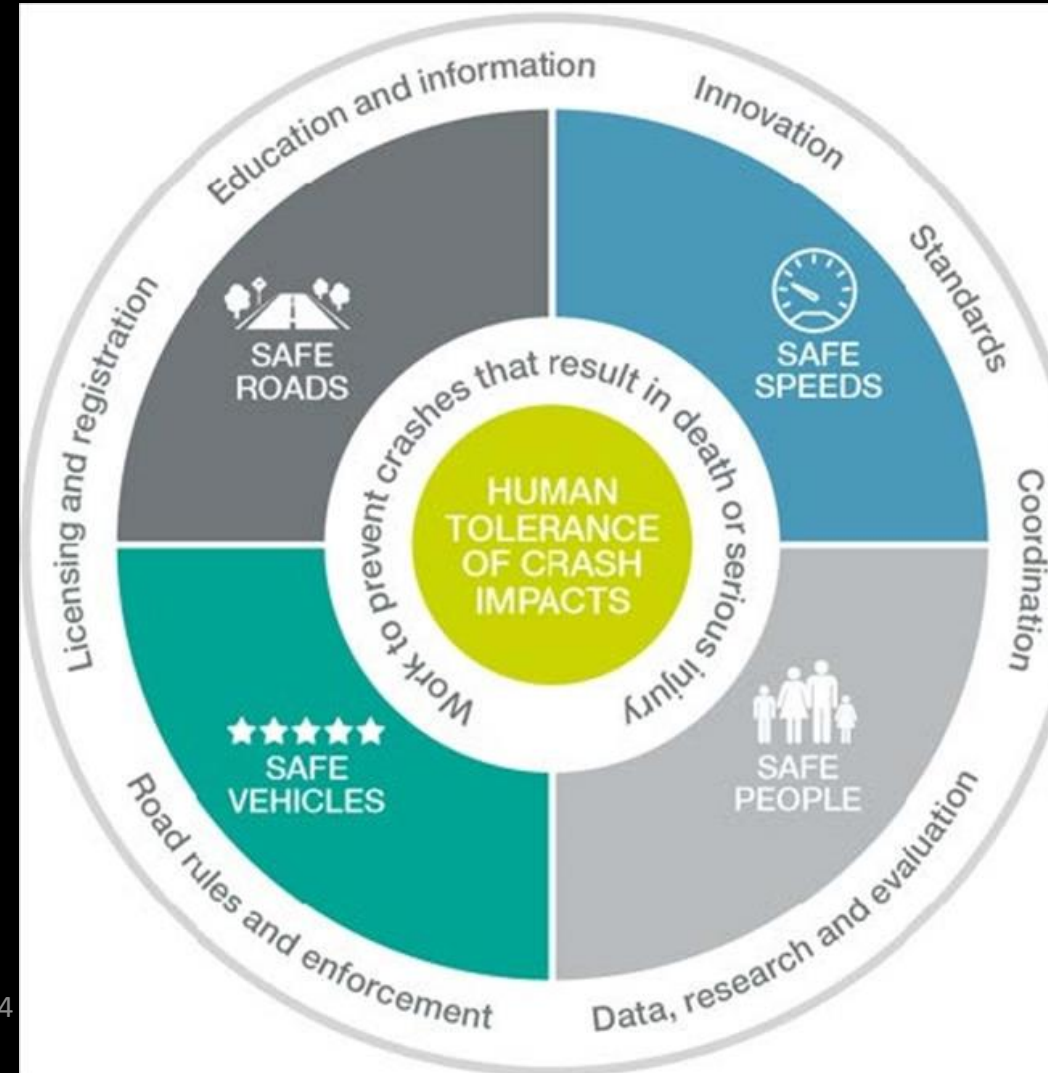
- Liikenneympäristön suunnittelu, Liikennesuunnittelu ja liikenneturvallisuuksustoimenpiteet, Hoito ja kunnossapito

4. Liikenneturvallisuuksuunnitelman ylläpito ja liikenneturvallisuuksuden tietotaito

- Toimenpiteiden toteuttamisen systemaattisuus, Vaikutusten seuranta, henkilöstön kouluttaminen

5. Ajoneuvot, matkustaminen ja kuljetukset

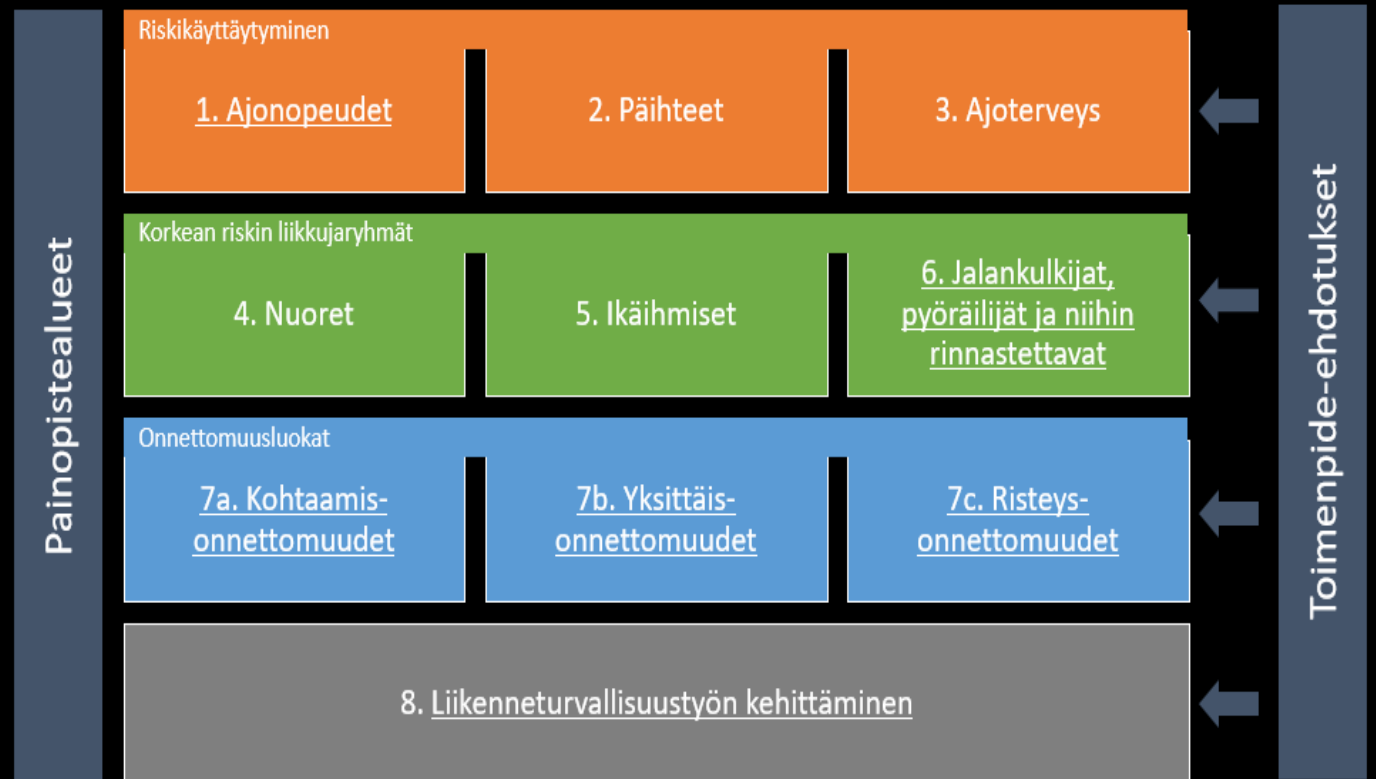
- Kuljetuspalveluiden hankinta, Kunnan henkilökuntaan kohdistuneet liikenneturvallisuuksustoimenpiteet

3. Suunnitelman toteuttaminen

- Kunnan liikenneturvallisuusryhmän perustaminen ja toiminnan aktivointi.
- ELY osallistuu 50% osuudella liikenneturvallisuuskoordinaattorin kustannuksiin
- Toimenpideohjelman käytännön toteuttaminen, jossa toimenpiteet ja ohjeet annetaan toimijoille (kunta, ELY, poliisi, Liikenneturva, hyvinvointialue jne.)
- Liikenneturvallisuusryhmä seuraa ja koordinoi toteutuksen edistymistä.

Painopistealueiden määrittäminen auttaa keskittymään olennaisiin asioihin (liikennekuolemat ja vakavat loukkaantumiset).

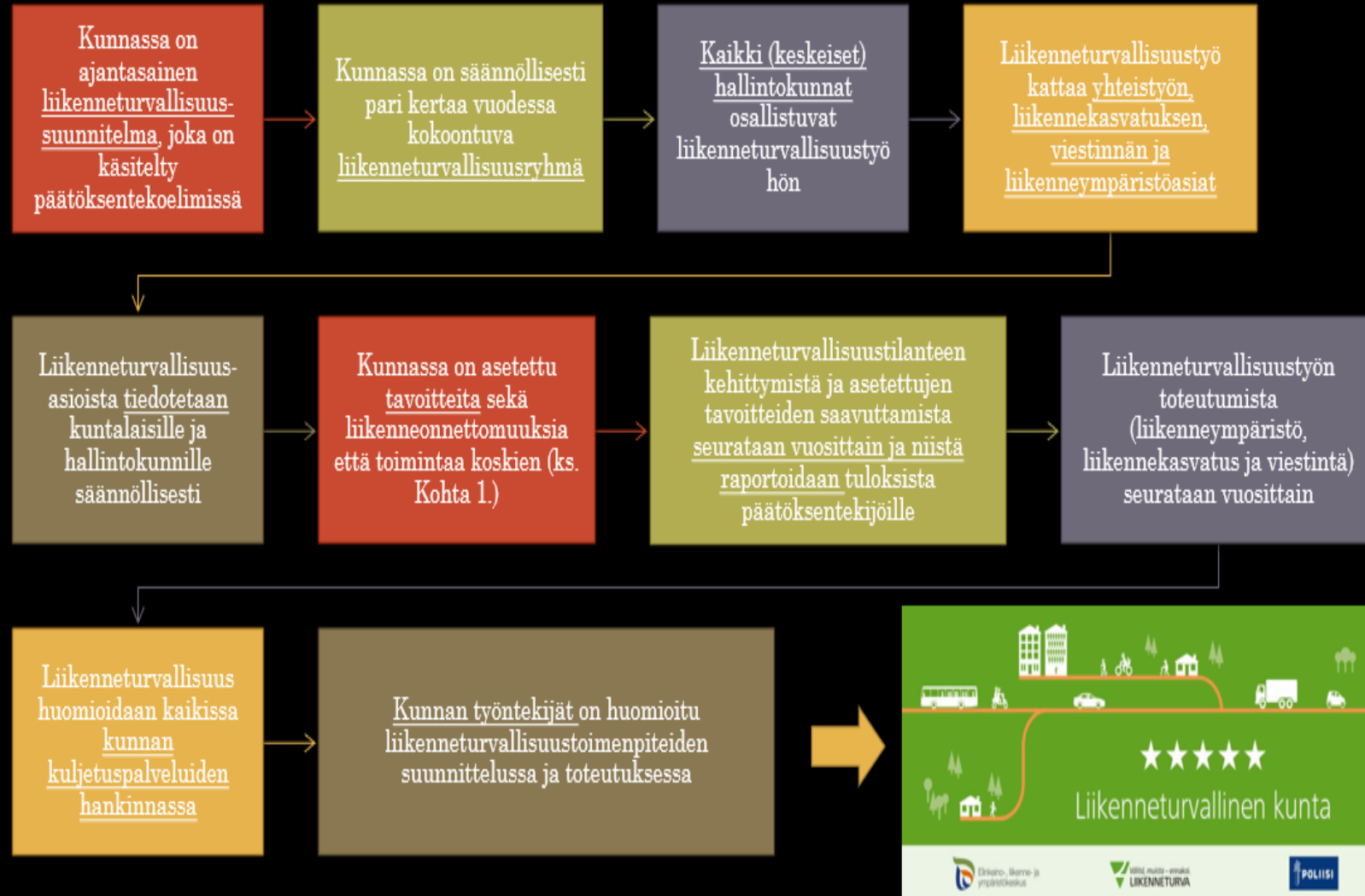

4. Arviointi ja palaute

- Kuntien liikenneturvallisuustyön nykytilaa ja haasteita arvioidaan Viiden tähden liikenneturvallinen kunta – kyselyllä (2015 ja 2021).

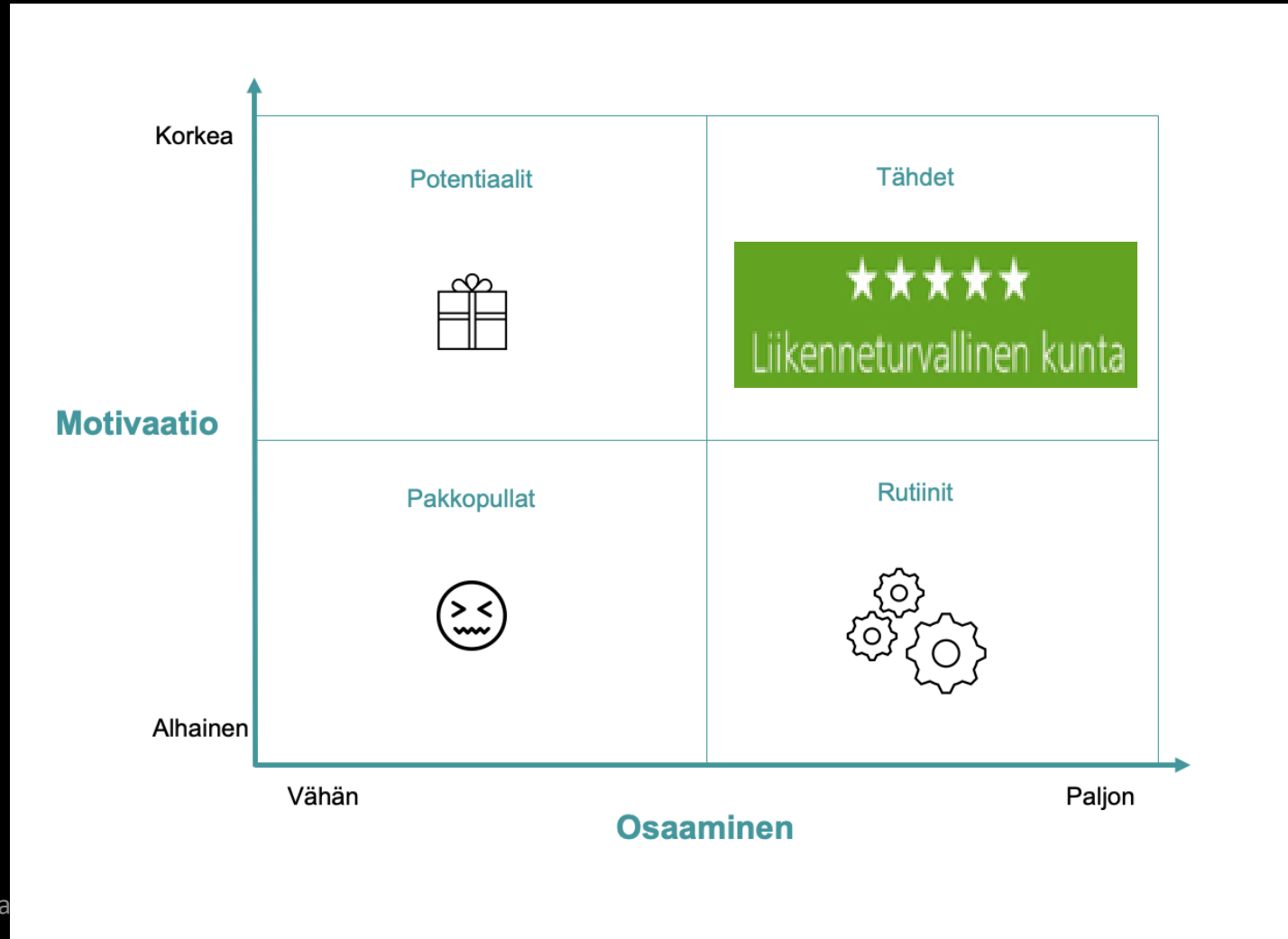
- Antaa kehittävää palautetta ja motivoi kuntaa tekemään aktiivista liikenneturvallisuustyötä ja saavuttamaan viisi tähteä.

- Arviointi valtuustokausittain eli 4 vuoden välein ja parhaalle kiertopalkinto.

5. Motivaatio?

- Jos kunnan liikenneturvallisuusryhmän jäsenet eivät halua olla aktiivisia, niin he eivät ole. Pitää olla motivaatio ja saada kunnan liikenneturvallisuusryhmän jäsenet innostumaan.
- Miten tuemme ja organisoimme kunnan liikenneturvallisuustyötä, jossa ilo ja innostus on läsnä ja liikenneturvallisuusryhmän jäsenten silmät pysyvät kirkkaana?
- Tarvitaanko liikenneturvallisuustyön ohjaamista ja johtamista?
- Osaammeko sivistää kuntalaisia turvalliseen liikkumiseen – pitämään huolta itsestään?

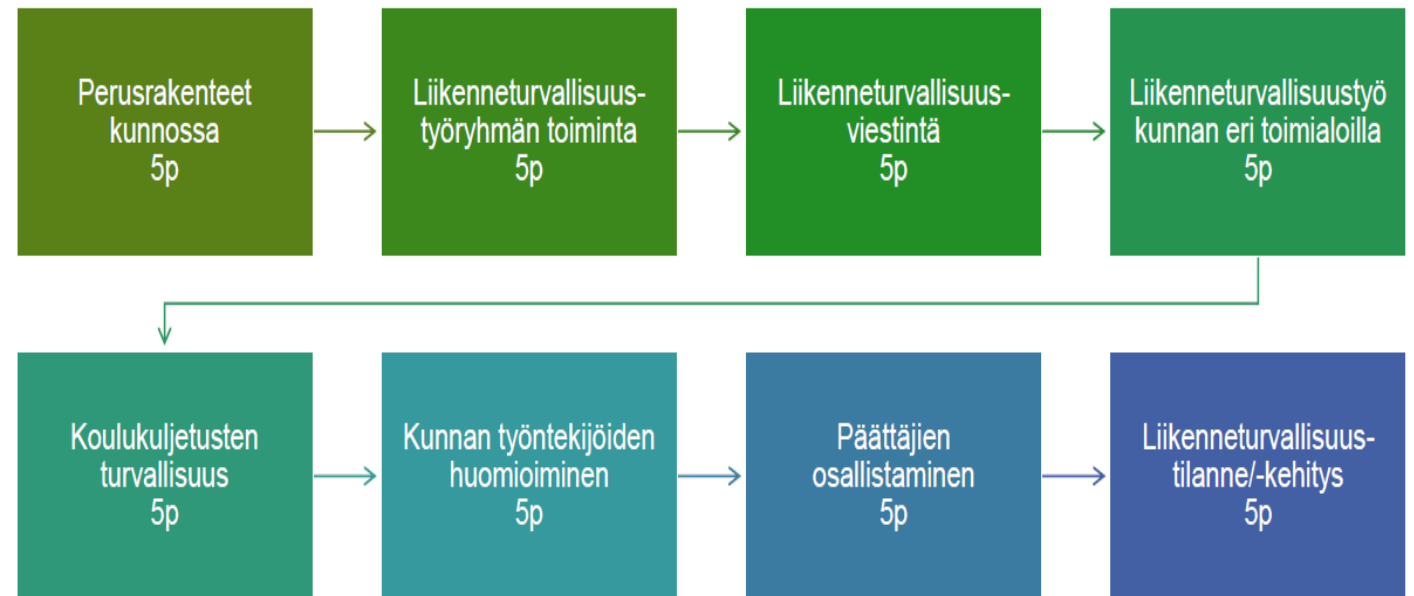

6. Kehittäminen

Viiden tähden liikenneturvallinen kunta 2.0

- menee tarkemmin kuntien liikenneturvallisuustyön sisältöihin ja kuntien välisen toiminnan eroihin
- kehitystyön pohjana on Liikenneturvan tänä vuonna julkaisema kuntakurssi
- Kehitystyössä mukana Ramboll Finland Oy Juha Heltimo ja Liikenneturva Elias Ruutti ja Sami Kivelä - KIITOS

Viiden tähden liikenneturvallinen kunta 2.0. (luonnos)

7. Jatkuvuus

1. RESURSSIT

- Resurssit ja rahoitus varmistettava kuntien liikenneturvallisuuksien tukemiseen

2. PIENET LIIKENNETURVALLISUUSTOIMENPITEET

- pitäisi olla ns. korvamerkittyä rahoitusta pieniin liikenneturvallisuuksien toimenpiteisiin

3. PITKÄJÄNTEISYYTTÄ JA SISUA

- Liikenneturvallisuuksien tulokset voivat näkyä vasta vuosikymmenien kuluttua, joten työ vaatii erittäin vahvaa motivaatiota ja sitoutumista.
- Toimintaan enemmän suomalaista SISUA!

” Kun on viiden tähden turvallisia autoja niin miksi ei voisi olla viiden tähden turvallisia kuntia?”

Jaakko Klang:n uni 6.6.2013

Lisätiedot: Jaakko Klang, 0400-908638, jaakko.klang@ely-keskus.fi

KIITOS – tehdään yhdessä liikenneturvallinen kunta